

Het Schrijvertje

IVN Roermond e.o.

Lente 2023

Jaargang 33, nummer 2

Van de redactie

Door Frans Hendriks

In deze editie stellen onder andere de nieuwe bestuursleden zich voor. We hebben nu een bestuur van vier personen. Twee vrouwen, twee mannen. Ze zijn voor de meeste leden bekenden. René Horsten is inmiddels een voorzitter met status. Voor zijn eerdere activiteiten voor het IVN heeft hij een koninklijke onderscheiding gekregen. Lily Welters en Rianne Keijzer hebben ook al hun sporen verdiend in een eerdere bestuurssetting. Lily door haar penningmeesterschap, Rianne door de taak communicatie en ondersteuner bij de website. Samen hebben zij vorm gegeven aan het vijftigjarige jubileum van onze afdeling in 2019.

Ron de Cock is al een half jaartje penningmeester en heeft zich eerder voorgesteld.

De eerste geluiden zijn die van een enthousiast aan de weg timmerend kwartet. Welkom mensen. Wij, van Het Schrijvertje, zullen jullie daadwerkelijk ondersteunen en we zijn ervan overtuigd dat we niet de enigen zijn.

De rubriek 'Wegbermplanten' van Phlip Bossenbroek e.a. is na een korte onderbreking weer terug. Met een foto kijken we nog even achterom naar een bijzonder geslaagde kerstwandeling. Frank Heinen komt met nieuws over de gevolgen van de klimaatverandering voor de paddentrek.

Ook belicht hij de onzekerheid van het voortbestaan van De Meinweg als nationaal park door de plannen van de overheid.

Marieke van den Ende schrijft over de mol als 'tuinman', Leo Koster over de vollemaantocht, Peter Schouten laat ons lezen over de verbindingsdag van IVN Limburg en Ruud Snijders geeft extra informatie over de workshop smartphonefotografie. De werkgroepen laten ons zien wat ze het afgelopen jaar allemaal gedaan hebben in het jaarverslag.

De vaste column van Huug Stam ontbreekt dit keer. We hebben verzuimd Huug te laten weten wanneer het ingeleverd diende te worden. Volgende editie zal hij er weer bij zijn.

Samen met de activiteitenkalenders en ander nieuws en/of verslagen hopen we weer een informatief Schrijvertje bij jullie in de bus te laten bezorgen.

Jullie weten het: suggesties over vorm en inhoud alsmede bijdragen zijn welkom; hetschrijvertje@ivnroermond.nl. Geniet van de lente!

Inleverdatum voor materiaal voor de zomereditie is 26 mei.

Van de bestuurstafel

Door René Horsten

Het nieuwe bestuur bestaat uit 4 leden: Ron de Cock (secretaris), Lily Welters (penningmeester, Rianne Keijzer (pr/communicatie) en René Horsten (voorzitter).

In de eerste bestuursvergadering was het vooral een hernieuwde kennismaking. Er is een aantal zaken dat snel geregeld moet worden, waaronder de overdracht van de administratie.

Het nieuwe bestuur zal de komende maanden ruim tijd besteden aan het uitwerken van een meerjarenplan. Bij de uitwerking daarvan wil het bestuur zo veel mogelijk leden betrekken.

Bestuur IVN Roermond e.o.

Voorzitter	René Horsten voorzitter@ivnroermond.nl
Secretaris	Ron de Cock secretariaat@ivnroermond.nl
Penningmeester	Lily Welters penningmeester@ivnroermond.nl
Bestuursleden	Rianne Keijzer
Bestuurslid	1 vacature

Email: bestuur@ivnroermond.nl

We zullen gebruik maken van het project Expeditie Nieuwe Gezichten dat is geïnitieerd door de NOV (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk); dit project is opgezet om verenigingen te helpen bij het vinden van actieve nieuwe leden.

Onderdeel van dit project is een spel dat deel is van de voorbereiding voor het plan. Het spel geeft inzichten, inspiratie en handvatten om de kracht in organisaties beter te benutten.

Het spel wordt gespeeld in kleine groepen. We hebben reeds 2 maal dit spel gespeeld met 2 groepen van 9 leden. De deelnemers waren unaniem van mening dat het zeer leerzaam, een hele mooie kennismaking en verbindend was.

Tijdens de ALV is een korte toelichting gegeven op het spel en 10 leden hebben zich spontaan opgegeven om het spel te gaan spelen. We gaan in tweede helft van maart en april het spel weer spelen.

Doe mee!

We willen hierbij iedereen uitnodigen om aan het spel deel te nemen. Ben je geïnteresseerd? Geef je dan op via bestuur@ivnroermond.nl.

Beleef de natuur

Van de voorzitter

Door René Horsten

Dit is mijn eerste bijdrage als voorzitter en ik prijs me gelukkig dat we weer een voltallig bestuur hebben. Allereerst wil ik Peter nogmaals danken voor zijn inzet de afgelopen jaren, die met corona en bestuursvacatures niet gemakkelijk zijn geweest. Het is mooi om te constateren dat we na enkele jaren de Groene Camera Trofee weer hebben kunnen uitreiken; de trotse winnaar is Coen Cox. Met dank aan Joost en Lily voor de organisatie. Ik roep eenieder op om weer foto's in te sturen, die gemaakt zijn tijdens een van onze activiteiten.

We zijn het nieuwe jaar goed gestart met activiteiten van de werkgroepen en van het publieksprogramma. Onze paddenwerkgroepen hebben de handen vol met het overzetten van de padden. Eind januari was er een druk bezochte districtsledendag; prima onderwerpen en ook een uitstekende gelegenheid elkaar te ontmoeten en contacten te leggen. Eind maart gaat weer een nieuwe natuurscursus van start. Laten we vooral ook onze successen, hoe klein ook, vieren en met elkaar delen. Een succes was zeker het eerste gezamenlijke optreden met de programmamakers film van de ECI met de vertoning van de film 'Die Rote Linie'; zie verderop in dit blad. De ECI heeft de film 'Onder het maaiveld' ingepland op 12 april; een fascinerende film over het ondergrondse bodemleven en het belang van een gezonde bodem voor de verduurzaming van de voedselproductie en de strijd tegen klimaatverandering. We hebben Rika Verhoef bereid gevonden om voorafgaand aan de film een korte introductie te verzorgen. Er staat voor de komende maanden een gevarieerd programma klaar. Verderop in dit blad leest u er meer over. Ik wens iedereen een mooi voorjaar toe.

Colofon

Nummer 132, maart 2023
Voorpagina:
- Blauwborst (Coen Cox)
- Inzending GCT

Redactie:
Frans Hendriks, Laur Lennards,
Frank Heinen, Marieke Michels
Vormgeving:
Frans Hendriks, Marieke Michels
Email:
hetschrijvertje@ivnroermond.nl
Print: Editoo B.V. - www.editoo.nl
Website: www.ivnroermond.nl
Ledenadministratie: ledenadministratie@ivnroermond.nl
Bankrekening:
NL18RABO 0135 8373 67

Inhoudsopgave

- 2 - Van de redactie
- Van de bestuurstafel
- 3 - Van de voorzitter
- 4 - Workshop smartphone-fotografie
- 5 - Kwakkelwinters en amfibieëntrek
- 6 - Die Rote Linie
- 7 - De Swalm
- Kerstwandeling
- 8 - Wegbermplanten
- 9 - Tuinmannen en -vrouwen zonder stalen gereedschap
- 10 - Activiteitenkalenders
- 12 - Vollemaan-tocht
- 14 - De Meinweg binnenkort nationaal park af?
- 15 - Jaarverslag werkgroepen
- 17 - Tiny Forest in Boukoul
- 18 - Even voorstellen Lily en Rianne
- 19 - Verbindingsdag IVN Limburg

Onze sponsors vindt u op de pagina's 4, 11, 13 en 16.

Meer informatie over onze afdeling en haar activiteiten kunt u geactualiseerd vinden op onze website www.ivnroermond.nl.

Workshop smartphone-fotografie

Door Ruud Snijders

Kunnen we nog wel zonder de smartphone? We (en natuurlijk zijn er uitzonderingen) staan er mee op en gaan er nog net niet mee naar bed. Ook als we de natuur in-trekken laten we ons veelal vergezellen door dit steeds geavanceerder apparaat. Behalve telefoneren, WhatsApp-pen en internetten, kan je smartphone namelijk ook filmen en fotograferen. Over die laatste optie gaat deze workshop.

Je loopt door de natuur en je aandacht wordt gegrepen door een fraai landschap, een betoverende bloem, een majestueuze boom, een schattige pimpelmees of een bedauwde libel. Het is genieten geblazen in de natuur en je smartphone biedt je de mogelijkheid om al dat fraais vast te leggen en vervolgens te delen, opnieuw te bekijken, af te drukken etc. Iedere moderne smartphone heeft een goede camera ingebouwd die in veel gevallen veel meer fotografeermogelijkheden en snufjes heeft dan de eigenaar weet. Er zijn bovendien apps te downloaden die die mogelijkheden nog verder vergroten. In de workshop zullen Ruud en Erik een aantal van de vele mogelijkheden de revue laten passeren en jou aan het werk zetten. Al doe de leer je zo wat je eigen smartphone allemaal kan op fotografeergebied. Behalve basale technieken zoals in- en uitzoomen en het scherpstellen, wordt ingegaan op specifieke aandachtspunten zoals bijvoorbeeld flitsen, het maken van een panoramafoto, het werken met een lange sluitertijd of het inzoomen.

Nu is je camera beheersen één, maar dat wil nog niet zeggen dat je een mooie (natuur)foto kunt maken. Daarvoor zijn meer kennis en vaardigheden nodig. Ook daar gaan we in deze workshop mee aan de slag. Kijken en een mooi onderwerp voor je foto vinden lijkt gemakkelijk, maar dat is het vaak niet. Hiermee ga je in de workshop actief aan de slag. En heb je eenmaal een onderwerp gezien, dan ben je er nog niet. Hoe zorg je bijvoorbeeld voor een goede compositie in je foto? Welk standpunt kies je? Welke afstand tot het onderwerp kies je? Het zijn maar enkele voorbeelden van vragen die tijdens de workshop beantwoord gaan worden.

Op het einde ga je naar huis met niet alleen een serie mooie foto's in je fotobibliotheek op je smartphone, maar ook met kennis en vaardigheden die je kunt toepassen bij het fotograferen in de natuur en het vastleggen van andere onderwerpen.

Ruud en Erik fotograferen zelf op professioneel niveau. Ze begeleiden je door deze dag die een mix zal zijn van theorie en praktijk. Rond het middaguur kan er op eigen kosten worden geluncht in Oetsjpanning de Meuleberg te Melick. Dit is tevens de locatie waar de workshop start en het theoriedeel wordt gegeven.

Locatie: Oetsjpanning de Meuleberg

Datum: zaterdag 3 juni 2023

Start om 10:00 uur. Eindtijd om ± 17:00 uur

Kosten: €20,- IVN-leden en €25,- niet-leden

Een goede voorbereiding is het halve werk!

Zorg voor een volledig opgeladen smartphone en voldoende geheugenruimte. Pen en papier desgewenst meenemen voor als je tijdens de theorie wilt meeschrijven. Kleding en schoeisel aangepast aan het weer en geschikt voor een wandeling in de natuur.

Aanmelden kan via:

ruud.snijders@ivnroermond.nl

rene.horsten@ivnroermond.nl

Boekhandel en Antiquariaat

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond

Nieuwe en antiquarische boeken over natuur en heemkunde, 2e hands literatuur en boeken over geschiedenis, kunst en nog veel meer !

Woensdag, vrijdag, zaterdag open van 11.00 - 17.00
Donderdag open van 14.00 - 17.00 uur

telefoon: 0475 - 33 46 65 | e-mail: boomboekhandel@freeler.nl

Kwakkelwinters en de amfibieëntrek

Door Frank Heinen

De massale trek van amfibieën vanuit de winterverblijven naar hun voortplantingswateren: het is een van de spectaculaire natuurtaferelen die het voorjaar kleur geven en indiceren dat de seizoenale heerschappij van Koning Winter ten einde loopt. Door de gemiddeld genomen steeds warmere winters en toenemende onvoorspelbaarheid van weerpatronen, stuiten de padden, kikkers en salamanders op nieuwe uitdagingen.

Warmte en vocht

Amfibieën gebruiken natuurlijk geen kalenders, maar stemmen hun voorjaarstrek af op actuele weersomstandigheden. De combinatie van nachttemperaturen van acht graden of meer en veel neerslag (en dat idealiter een aantal dagen op rij) is voor de dieren het startschot om te beginnen aan de uitdagende odyssee naar de poelen waar ze de volgende generatie verwekken. Salamanders zijn wat koudebestendiger dan kikkers en padden en beginnen vaak al te trekken op vochtige dagen of nachten als de temperatuur maar net boven het vriespunt ligt.

Vroeger

Traditioneel lag het zwaartepunt van de trek in maart, maar dat is tegenwoordig al lang geen vanzelfsprekendheid meer. Zeker vroege soorten als de gewone pad, het lid van het amfibieëngilde dat in de grootste aantallen trekt, bruine kikker, heikikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander krijgen de laatste jaren soms al in

februari of zelfs vlak na de jaarwisseling de lente in hun bol. Op veel plekken werd de piek van de paddentrek de afgelopen jaren al in februari bereikt.

Extra gevaren

In West-Europa, en heel zeker in dichtbevolkte, door landschappelijke versnippering geplaagde en van auto's wemelende landen als Nederland en België, stuiten amfibieën in veel leefgebieden op levensgevaarlijke barrières als ze aan de wandel gaan. Wegen zijn de belangrijkste en dodelijkste obstakels. Vlaams onderzoek naar de overlevingskansen van overstekende padden toont aan dat circa dertig procent van de dieren sneuvelt bij een verkeersintensiteit van zo'n tien voertuigen per uur. Bij zestig voertuigen per uur wordt al 75 procent overreden, terwijl bij het uurlijks passeren van zeventig voertuigen of meer vrijwel geen enkele pad levend de overkant van de weg bereikt. Je hoeft geen rekenwonder te zijn om te constateren dat in Nederland zelfs provinciale sluipteggetjes geen veilige oversteekplek zijn voor amfibieën op vrijersvoeten.

Gelukkig zijn op veel plekken groepen vrijwilligers actief die padden, kikkers en salamanders helpen bij het maken van een veilige oversteek. Door schermen langs de weg te plaatsen, emmers in te graven en die goedaardige vallen een of twee keer per dag (in de ochtend en/of avond) te controleren, worden veel dieren gered van een wisse verkeersdood. Het probleem: omdat we inmiddels vaak reeds

in januari of februari prima omstandigheden hebben voor de amfibieëntrek, raken veel amfibieën plaatselijk al op drift voordat de hardwerkende vrijwilligers de schermen en emmers plaatsen.

Overvallen door de kou

Hoewel het verkeer in Nederland zonder meer het grootste gevaar is voor trekkende amfibieën, lopen vroege migranten ook het gevaar dat ze na een periode van geschikt weer alsnog overvallen worden door een strenge vorstperiode. Omdat amfibieën, net als bijvoorbeeld reptielen en insecten, poikilotherm zijn, wordt hun lichaamstemperatuur grotendeels bepaald door het weer. Hoe warmer het is, hoe actiever ze (kunnen) zijn. Lichte nachtvorst betekent voor de meeste gezonde exemplaren niet direct een doodvonnis, maar beperkt wel hun actieradius. Eenmaal uit hun schuilplekken (padden, kikkers en salamanders brengen de wintermaanden door in ondergrondse holen, onder een dikke strooisellaag, onder dood hout of in tak-

kenhopen), zijn ze dan een makkelijk doelwit voor roofdieren of voorbijrazend verkeer. Ook voedselgebrek kan vroege trekkers parten spelen, aangezien belangrijke prooidieren als geleedpotigen in januari of februari nog erg schaars zijn.

Elke keer als een amfibie uit de winterslaap ontwaakt tijdens een warmer intermezzo, verbruikt het dier een deel van zijn vetvoorraad. Als een kikker, pad of salamander bij een volgende winterprik weer in rusttoestand belandt, rest vaak nog maar een kleine vetvoorraad om de rest van de koude periode door te komen. Sommigen amfibieën halen dan het voorjaar niet. De dieren die wel overleven, hebben vaak een relatief zwakke lichaamsconditie. Die kan er helaas weer voor zorgen dat het aantal en de kwaliteit van de eitjes lager is.

We kunnen dus gerust stellen dat klimaatverandering en wisselvallige kwakkelwinters een extra uitdaging vormen voor onze vaderlandse amfibieënpopulaties. Enkele van zulke buitenissige seizoenen zullen voor de meeste soorten op populatieniveau geen ramp betekenen. Maar het continu optreden van scherpe weersomslagen (kou en warmte die elkaar in rap tempo afwisselen, regen die gevolgd wordt door langdurige droogte tijdens en na de voortplantingsperiode) kan op den duur een zware wissel trekken op de gezondheid en grootte van populaties. Dat geldt allereerst voor zeldzame soorten als de knoflookpad, kamsalamander en vroedmeesterpad. Engels onderzoek laat echter zien dat ook een algemene vertegenwoordiger van de amfibieënklasse zoals de gewone pad plaatselijk sterk in aantal kan afnemen door de negatieve gevolgen van milde en wisselvallige winters.

Foto's zijn van de schrijver

Film Die Rote Linie

over verzet tegen uitbreiding bruinkoolwinning in Duitsland

Door René Horsten

In het najaar 2022 heeft de programmacommissie overleg gehad met de programmamakers film van ECI Cultuurfabriek om te bekijken of we iets voor elkaar zouden kunnen betekenen.

Daar is een eerste initiatief uitgekomen met de vertoning van de film 'Die Rote Linie'. ECI had de film op de plank liggen. Onze afdeling heeft zich gecommitteerd om een belangrijk deel van de kaartverkoop te realiseren en we hebben tevens in Peter Loomans een prima inleider gevonden. De film, die 28 februari jongstleden is vertoond, was geheel uitverkocht.

Het was een indrukwekkende filmavond. Onvoorstelbaar welk een verwoesting is aangericht om de bruinkoolwinning mogelijk te maken, met ook nog eens enorme consequenties voor de waterhuishouding nu en ook in de verdere toekomst. En dat op 30 tot 50 kilometer van onze grens.

Ik denk dat de meeste mensen hier geen weet van hebben;

gerichte communicatie is uiterst belangrijk. De film helpt hierbij geweldig, omdat je dan pas echt beleeft wat er gebeurt.

We gaan met de ECI bekijken of de film nog een keer vertoond zou kunnen worden.

Haiku – de Swalm

Door Erik Nevels

Kronkelend water
Voorbij verstilde bomen
Op weg naar de Maas

Lid worden?

IVN Roermond e.o. is een actieve afdeling met ongeveer 280 leden. Onze opgeleide natuurgidsen organiseren excursies en wandelingen in de prachtige natuurgebieden om ons heen. Daarnaast geven we workshops en cursussen over de natuur in het algemeen en specifiek over planten, insecten, vogels, het landschap, paddenstoelen en nog veel meer. De meeste van deze activiteiten zijn voor leden helemaal gratis! Zoekt u verdere verdieping? Neem dan deel aan één of meerdere van onze werkgroepen. En voor volwassenen met een verstandelijke beperking hebben wij een speciale groep, de Speurneuzen, die onder begeleiding elke maand een wandeling maakt. Voor het aanmelden van een nieuw lid kijkt u op www.ivnroermond.nl.

Kerstwandeling 2022

De traditionele wandeling op Tweede Kerstdag was ook dit keer weer een succes. Er hadden zich 44 deelnemers aangemeld en zodoende werd er in twee groepen gewandeld. Een mooi verslag is te vinden op onze site [ivnroermond.nl](http://www.ivnroermond.nl).

Wegbermplanten in en rondom het Leudal - sint janskruid

Door Philip Bossenbroek m.m.v. Hermien Hendriks, Joost Geraets en René Horsten

In 2020 zijn IVN-afdeling Roermond e.o. en Studiegroep Leudal aan de slag gegaan om samen met de gemeente Leudal en andere wegbeheerders het wegbermbeheer in de gemeente natuurvriendelijker te maken. Uiteindelijk hopen we dat er meer prachtig bloeiende bonte bermen gaan ontstaan in plaats van de vele saaie, grazige maar levensarme wegbermen van nu. De meest opvallende soorten worden in een reeks korte artikelen voorgesteld. In deze aflevering is sint-janskruid aan de beurt.

Sint-janskruid (*Hypericum perforatum*) heeft mooie, in een tuil geplaatste dooierge bloemen. Deze vaste plant is vertakt, heeft een ronde stengel met twee smalle lijsten en wordt tot 80 centimeter hoog. De eironde blaadjes hebben veel doorzichtige puntjes. Het lijkt alsof de blaadjes doorboord zijn, vandaar de soortnaam “perforatum”. Het zijn klierpuntjes die vol etherische oliën zitten. Deze olie weerhoudt grazers ervan om de plant te eten. In grote hoeveelheden kan dat licht giftig zijn. Hoogtepunt van de bloei van juni tot september is de periode 21-24 juni, de periode van de zonnewende, het midzomerfeest en de naamdag van Johannes de Doper (24 juni), Sint-Jan.

Groeiplaats en verspreiding

Ze heeft een voorkeur voor zonnige, droge, matig voedselrijke groeiplaatsen, zoals wegbermen, spoorwegen en schrale graslanden. Als zoomplant houdt ze ook van de overgang van bos- en struweelranden naar grasland. Het is een algemene plant met een kosmopolitische verspreiding.

Maaibeheer en biodiversiteit

Wegbermen met sint-janskruid moeten niet gemaaid worden in de bloeiperiode. Behalve de plant zelf worden er dan immers ook veel diersoorten weggemaaid. Sint-janskruid wordt graag bezocht door takspanners, bladrollers, mineermotten, bladhaantjes, snuitkevers, dwergcicaden, galmuggen en nog veel meer. Een ecosysteempje in miniatuur en een wonder van biodiversiteit!

Medicinale eigenschappen

Van sint-janskruid zijn veel toepassingen en verhalen bekend. Ze is geneeskrachtig bij gebruik tegen wondinfecties, eczeem, oorpijn, reuma, jicht, brandwonden, zonnebrand en als massageolie tegen spier- en gewrichtspijn. Ze helpt tegen stress, lichte depressies en slapeloosheid. Een bijzondere plant dus, die we met respect moeten bejegenen.

Eetbaarheid

De toppen en bladeren van sint-janskruid, geplukt vóórdat de plant tot bloei komt, zijn eetbaar en lekker als ze verwerkt zijn in salades, eiergerechten, soepen en stampotten. Bovendien is de plant smaakmaker in alcoholische dranken zoals bier, wijn, likeur en schnaps. Ook geeft ze een lekkere thee.

Volkverhalen

Bij het knippen in een bloemknop komt er een druppeltje bloedrood vocht vrij. Naast andere volksverhalen zou dit het bloed zijn van de gekruisigde Jezus, waarvan het bloed langs het kruishout op deze plant druppelde. De duivel was hier dermate woedend om, dat hij de plant geselde met een doornentak, waardoor de lichtpuntjes in de blaadjes ontstonden. De plant zou daarom ook bescherming bieden tegen hekserij en magie. Daarnaast beschermt ze tegen onweer. Bij vruchtbaarheidsproblemen zou een vrouw het kruid naakt moeten plukken tijdens de midzomernacht.

Kroedwès en sint-jansvlinder

Overigens maakt sint-janskruid ook deel uit van de Kroedwès als één van de twee geneeskrachtige kruiden in zo'n boeket. En het mooie sint-jansvlindertje heeft weinig met sint-janskruid te maken, maar vliegt eveneens volop in de periode van 21-24 juni. Hij gebruikt als waardplant vooral rolklaver.

Foto: Hans Smulders

Nog zo'n bescheiden schoonheid; paarse dovenetel, foto Frans Hendriks

Tuinmannen en -vrouwen zonder stalen gereedschap

Door Marieke van den Ende

Op het moment, dat ik dit stukje schrijf, is het bij de Egelopvang nog erg rustig, slechts drie nieuwe patiëntjes zijn er tot nog toe in 2023 binnen gekomen.

De overige aanwezigen zijn nog van vorig najaar, sommigen slapen en anderen worden nog behandeld tegen darmparasieten.

Die laatsten zijn steeds moeilijker te bestrijden.....resistent.....door alle insecticiden.....?

Laten we vooral zuinig zijn op alles wat nog in en op de aarde (inclusief water en lucht) leeft.

Eén van onze beste tuinlieden is de worm. Deze ongewervelden dragen bij aan het verbeteren van de bodemstructuur; ze breken bladafval af en zorgen voor beluchting van de toplaag door het graven van tunnels.

Hun lichaam bestaat uit segmenten, bij het kruipen wordt het lichaam voortdurend langer en korter. De voor- en achterkant lijken veel op elkaar, maar aan de voorkant zit een klein lapje, waardoor de worm zijn eten kan grijpen. Een regenworm kan wel 10 jaar oud worden, zonder spade in de grond of predatie.

Ze worden ingedeeld in drie groepen, op grond van hun voedselkeuze, gedrag en voorkomen: pendelaars, bodembewoners en oppervlaktegrazers. De pendelaars graven diepe verticale gangen en trekken plantenresten tot ver in de bodem.

Voor de vorming van een gezonde laag zwarte teelaarde is er honderden jaren werk van regenwormen nodig en alle regenwormen van Nederland bij elkaar ploegen ongeveer net zo hard door de bodem als alle boeren bij elkaar. De boeren hebben daar brandstofslurpende en zware tractoren voor nodig, regenwormen doen het uit zichzelf met organische stof als brandstof.

Het is nu zondagmiddag 5 februari. Via de WhatsApp--groep 'Dassen in Midden-Limburg' komt een melding van een dode das in Asselt, verkeersongeluk. Ik meld dat ik ga, het is helaas een jong vrouwtje. Er is een actieve pijp vlakbij. Ik heb haar weggelegd diep onder de struiken en met bladeren bedekt. De coördinaten en bevindingen app en mail ik door naar Stichting Das en Boom en de groepsapp.

Mollen zijn ook harde werkers, zij kunnen 30 keer hun eigen gewicht opduwen met hun sterke brede armen en voorpoten. Hun longen zijn als die van een topsporter, aangepast aan het werk onder de grond. Hun mooie zwarte bontjasje heeft geen vleug, zodat de mol net zo makkelijk voor- als achteruit kruipt door zijn gangen. Bovendien kan hij zijn oortjes sluiten, waardoor er geen aarde in komt.

Zintuigen zijn: reuk en het voelen van trillingen. Hij kan met een snelheid van 8 kilometer per uur door zijn gangstelsel lopen. Doordat hij weinig vet op zijn lijfje heeft, kan de mol ook kopje duikelen in zijn gang en werkt hij op die manier aarde naar boven. De aarde duwt hij ook met zijn achterlijf en poten tegen de zijwanden, waardoor

Foto Luc Hoogenstein-CC BY-SA

die verstevigen.

In februari, maart begint de paartijd. Het nestje bestaat uit grassen en mossen, met in het centrum vaak nog groene, verse plantendelen. Er worden 3 tot 4 jongen geboren, die na 9 weken verstoten worden. Een mol leeft namelijk solitair. Hij wisselt om de drie tot vier uur slaap en activiteit af. Als een mol wakker is, loopt hij heen en weer door zijn gangstelsel en vangt de insecten die door de wanden vallen van zijn horizontale gangen.

Hij eet voor 90% wormen en bewaart deze in het voor- en najaar in kamers. Hij bewaart de wormen in een kleverige klont van soms wel 10 centimeter doorsnee. Hiervoor bijt hij de kop van de wormen af en plakt ze in een kluit. De wormen blijven nog een tijdje leven zonder kop.

Wanneer je een mol hebt in je tuin, mag je heel gelukkig zijn. Je hebt dan namelijk goede grond in je tuin met veel bodemleven. Hoe beter de grond is, hoe luier de mol. Dan graaft hij oppervlakkige tunnels. Ook jonge mollen graven oppervlakkig. Een mol blijft zijn gangen gebruiken zolang er voedsel is.

De aarde van een molshoop is fantastisch goede zaai- en potgrond, heerlijk luchtig. Wanneer je molshopen in je tuin hebt, kun je de aarde verdelen over het grasveld zonder de tunnels kapot te maken. Op die manier zal hij niet zo snel nieuwe tunnels maken. Een andere manier om samen te leven met de mol is: je tuin aanpassen, grasveld eruit en bloemen, struiken en kruiden planten.

Een volgende keer meer over de grotere tuinmannen en bosbouwers.

Activiteitenkalenders april - juli 2023

LET OP: Alle activiteiten onder voorbehoud! Kijk op de website www.ivnroermond.nl voor actuele gegevens.

Publieksprogramma

Zaterdag 1 april

Opschoonactie Maas, Hanssummerweerd, Asselt
Aanvang: 9.00 uur; duur 3 uur
Verzamelpunt: hoek Vissersweg/Eind, Asselt/Swalmen
Aanmelden via rene.horsten@ivnroermond.nl

Zondag 23 april

Wilde kruidenwandeling
Aanvang: 13.00 uur; duur 2 uur
Startpunt: inforuif Limburgs Landschap, nabij Rozendaal 1, Montfort
Gids: Marijke Stokking
Wandeling is prima voorbereiding op de kookworkshop

Maandag 24 april en Dinsdag 25 april

Workshop 'Plantaardig (veganistisch) koken'
Aanvang: 17.00 uur; duur 4 uur
Plaats: Kookstudio De Heren van Montfort, Markt 2b, Montfort
Kosten: IVN-leden €30; niet-leden €35
Reserveren via: rene.horsten@ivnroermond.nl

Zondag 14 mei

Excursie 'Struinen door het Haeselaarsbroek'
Aanvang: 10.00 uur; duur 3 uur; 7 km
Startpunt: Bos en Broek, hoek Haeselaarsweg, Koningsbosch
Gids: Eef Schoffelen

Zondag 21 mei

Voorjaarswandeling voor Blinden en Slechtzienden
Contactpersoon: Sjoerd van der Schuit

Zaterdag 3 juni

Workshop 'Fotograferen met je smartphone'
Aanvang: 10.00 uur; duur 6,5 uur
Plaats: Oetsjpanning De Meuleberg, Waterschei 71, Melick
Kosten: IVN-leden €20, niet-leden €25
Docenten: Ruud Snijders en Erik Nevels
Aanmelden: via ruud.snijders@ivnroermond.nl

Zondag 11 juni

Slootjesdag Leudal
Tijd: van 10.00 uur tot 14.00 uur
Plaats: poel achter Bezoekerscentrum Leudal, Roggelseweg 58, Haelen
Contactpersoon: Ron van Pol

Zaterdag 17 juni

Excursie 'Schemervogels op de Meinweg'
Aanvang: 21.30 uur; duur 2 uur; 5 km
Startpunt: parkeerplaats Rijstal Venhof, Venhof 2, Herkenbosch
Gids: Coen Cox

Zaterdag 24 juni

Landschapsfietsocht
Aanvang: 9.00 uur; duur 7 uur; 50 km
Startpunt: Kerkplein, Kerkstraat 1, Linne
Gidsen: Erik Nevels, Ruud Snijders

Zondag 16 juli

Wandeling 'van Basiliek naar Bergerbos'; St. Odiliënberg
Aanvang: 14.00 uur; duur 3 uur; 8 km
Startpunt: Kerkplein St. Odiliënberg
Gids: Leo Koster

De Speurneuzen

Zaterdagen 8 april, 13 mei en 10 juni
van 13.30 uur tot 16.15 uur

Plaats: Boscafé De Busjop, Busschopsweg 9,
6093 AA Heythuysen. Tel. 0475-491139.

Vooraf aanmelden voor niet-leden verplicht:
speurneuzen@ivnroermond.nl

Plantenwerkgroep

Zaterdag 15 april
Voorjaarsflora
Aanvang 9.00 uur
Parkeerplaats Groenewoud 4, 6071 RB Swalmen

Zaterdag 20 mei
Zomerbloeiërs/waterplanten
9.00 uur Waerbroekskoel
Carpoolen Kerkplein, Antoniusstraat 2, 6011 SE Ell

Zaterdag 17 juni
Eifel
Onder leiding van Leo Koster
Alleen voor leden Plantenwerkgroep

Vrijdag 21 juli
Composieten/waterplanten
Stadsweide Noord
19.00 uur Cafe Mijnheerkens
Mijnheerkens 1, 6041 AT Roermond

Fotowerkgroep

Zaterdag 15 april, zondag 28 mei, zaterdag 15 juli
Ruim voor de fotosessies ontvangen de leden van de fotowerkgroep informatie over plaats van samenkomst en het fotografisch onderwerp waar aandacht aan wordt geschonken.

Hebt u interesse om een keer aan te sluiten? Dat kan.
Stuur een mailtje naar: fotowerkgroep@ivnroermond.nl.
U ontvangt dan de nodige informatie.

Inzending Groene Camera Trofee 2016

Vogelwerkgroep

Zondag 2 april
Kwegt, Nederweert
7.30 uur Parkeerplaats Kwegt, Nederweert

Zondag 7 mei
De Groote Peel
7:30 uur Parkeerplaats Buitencentrum de Pelen,
Moostdijk Ospel

Zondag 4 juni
Roerdal + Bolberg
7:00 uur Parkeerplaats Kasteel Daelenbroeck,
Herkenbosch

Inzending Groene Camera Trofee 2022

ZAAL *'t LEUKE*** CAFÉ**

Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden
www.leukebeegden.nl

Uw adres voor:

- Verenigingen
- Vergaderingen / bijeenkomsten
- Voorlichting / werving / opleiding
- Cursussen
- Recepties
- Koffietafels
- Bruiloften
- Feesten & partijen

Vollemaantocht

Door Leo Koster

De activiteitenkalender van het IVN Roermond e.o., vermeldt voor 4 februari 2023 een vollemaantocht in het Leudal om 18.30–21.00 uur. Na afloop soep en eigen bijdrage €7,50. Vooraf aanmelden is verplicht, maximaal 25 deelnemers. Voordat zo'n tocht aan onze verwachtingen voldoet, moet er voorgewandeld worden. Dus op 7 januari 2023 werd door de IVN-gidsen Hermien Hendrikx en Leo Koster de route verkend en nagedacht welke onderwerpen aan de orde zouden moeten komen. We starten om 19.00 uur bij de Busjop. Geen volle maan en sterren te zien, wel een kabouterhuisje waar Flip woont. "Hier moeten we het mee doen", aldus Hermien. Hermien vraagt bij Staatsbosbeheer (SBB) een ontheffing aan, SBB heeft geen bezwaar. Al vlug zijn de 25 deelnemers bekend en zeker 10 deelnemers worden als reserve genoteerd.

Zaterdag 4 februari 2023 komen de deelnemers samen op de parkeerplaats van de Busjop. Wij hebben bij het voorwandelen langs de Tungelroysebeek knaagsporen van de bever gezien en het leek me wel leuk om een geprepareerde bever mee te nemen. Dit grootste Europese knaagdier geniet volop belangstelling en lang niet altijd in positieve zin. Hierna heet Hermien de deelnemers welkom. Onder het schijnsel van de volle maan horen wij een gedicht over "Vallendje sterre" van Ton Valkenburg, sjriever/dichter. We wandelen naar een grafveld (dodenheuvel), met name het Langbed, waar Hermien uitleg geeft.

Hier liggen meerdere grafheuvels van ongeveer 3000 jaar oud. In die periode werden de mensen niet oud. Na het overlijden werden ze gecremeerd en werd hun as in een urn of in doeken gedaan. Daar bovenop werden plaggen gelegd. Zeventien grafheuvels zijn weer zichtbaar gemaakt.

Het is aangenaam weer voor deze excursie. De volle maan doet af en toe verwoede pogingen om zich te tonen.

Rechts zien we de schittering van de Tungelroysebeek. Hermien heeft dit eens prachtig verwoord: "Het maanlicht strijkt over de vennen, haar zilverwitte licht geeft bomen een schaduwen, water een speelse schittering en het landschap een magisch tintje." Rechts over een kale vlakte de lichten van boerderij Spikkerhof.

Hier ligt een keimonument. Verzetsheld Piet Vossen wordt hier herdacht. Rond oktober 1944 werd door de Duitsers een grote razzia gehouden en op 9 oktober 1944 werd hier de voor de Duitsers vluchtende Piet Vossen doodgeschoten. De boerderij bood onderdak aan Engelse en Franse piloten, alsook aan Joodse onderduikers. We wandelen verder naar de Duivelskoel bij de Speckerbrug over de Tungelroysebeek. Spick-specke heeft hier de betekenis van waterovergang. Hier werd een uit rijshout (wilgentenen) bestaande weg gebouwd in een moerassige streek. Van de wilgen werden een soort matten gemaakt, net als betonvlechters dat doen. Ik denk dat de benaming Spik tussen Roermond en Asenray ook zo is ontstaan, want daar stroomde een tak van de Maas. Op deze brug omschrijf ik 5 vogelsoorten zonder hun eigenlijke naam te noemen; geitenmelker, goudmerel, grootste Europese

specht, koning van de Europese zangvogels en de distelvink. De deelnemers hadden geen moeite met mijn omschrijvingen. Via een klaphek wandelen we naar het stuifduinencomplex.

We beklimmen zo'n stuifduin en Hermien tekent in het zand de draaiing van de maan om de aarde en geeft hierbij uitleg. De maan heeft een specifieke geur, ze zou naar buskruit ruiken. Op 21 juli 1969 om 02.56 uur zette Neil Armstrong als eerste voet op de maan en sprak hij de bijzondere woorden; "Dit is een kleine stap voor één mens, een reuzensprong voor de mensheid." Op deze plek maken we een kring van de deelnemers. Elke deelnemer krijgt een onbekend voorwerp in de handen gestopt en nu maar hopen dat ze het voorwerp herkennen. We verlaten deze plek waar Hermien met de Heidewerkgroep onderhoudswerkzaamheden verricht. Bij een kruising van zandwegen vraagt Hermien aan de deelnemers om ergens te gaan staan en ongeveer twee minuten te luisteren.

Er wordt een wegvliegende houtduif gehoord, geritsel van dorre bladeren, het geluid van een mobieltje en verkeerslawaaï. We hadden gehoopt op het prachtige geluid van de bosuil, maar deze 'nachtbraker' had er vanavond geen zin in. We wandelen richting de lichtjes van zorgcentrum Elisabeth. Een beetje motregen stoort onze pret en die van de deelnemers totaal niet. In de buurt van een klaphek loopt Hermien vast vooruit. Binnenkort is het vastelavond. Ik grijp die gelegenheid aan om een gedicht voor te dragen van Ingrid Schouten-Minten; 'De Vastelaovesgeis'. Nadat het witte licht van de staaflantaarn uit is moeten de ogen weer wennen aan het donker. We gaan door het klaphek en zien iets verder een lantaarntje met een lichtje. Hermien staat bij het onderkomen van kabouter Flip. Uit mijn schoudertas haal ik een aan mij gerichte brief van Kwebbel.

Zaterdag, 4 februari 2023.

Hallo Flip, ik schrijf je dit briefje omdat ik je stiekem heb gadeslagen bij het houthakken. Je zag er gespierd uit en de rode puntmuts maakte je nog iets groter, jouw stevige benen staken prachtig uit jouw leren broekje, ik was meteen verliefd. Ik weet ook dat je mooi woont op 6093AC aan het Aomezeik-paetje 3a, aan de onderkant van een dode, grove den. Je hebt zelfs gezelschap van een broedende roodwangsiermus en naast de den groeien paddenstoelen. Naast de boogvormige toegangspoort staat een rode brievenbus. Als ik langs jouw huisje loop, walmt de schoorsteen, dus koud zul je het niet hebben. Maar ik vind het zo zielig dat jij er alleen woont en ik woon ook alleen. En toen ik de brievenbus zag dacht ik; "Ik schrijf een briefje." En met hulp van een IVN-er wordt dit briefje bij jou bezorgd, ik was er te schijterig voor. Mijn naam is Kwebbel, ik heb lange blonde vlechten en ik woon niet ver van jou vandaan, namelijk op 6093 AD aan Elisabethpaedje 1. Ik heb een winkeltje met wat breiwerk, ik werk veel met wol. Ik zou graag kennis met je willen maken. In antwoord op jouw schrijven, verblijf ik op het hierboven vermelde adres.

Een lieve groet van Kwebbel.

Na het voorlezen wordt het liefdesbriefje in de brievenbus gestopt. Ik ben benieuwd of ik nog eens een geboortekaartje van hun ontvang. Ook een geschikt moment om plastic bekertjes uit te delen en de dop van enkele flessen vlierbessenlikeur los te draaien. Eén van de deelnemers vraagt zich af waarom we geen rood licht gebruiken. Rood licht verstoort het nachtlucht niet en de ogen hoeven dan veel minder heftig om te schakelen. Een goede suggestie. We wandelen weer terug. Bij een ontwortelde grove den groeit een grote tak recht omhoog, een apart gezicht. In het schijnsel van de maan zijn de silhouetten van kale bomen en van vliegdennen te bewonderen. Hermien wilde ons nog wat laten zien over het sterrenbeeld Orion, over sterrenbeeld Cassiopeia (vijf belangrijkste sterren vormen samen de letter W) en over de sterrenbeelden Kleine en Grote Beer. Helaas de hemel blijft bedekt.

We wandelen langzaam richting het Boscafé. In de buurt van de Busjop draag ik ter afsluiting nog een eigen geschreven gedicht voor over het Leudal waarin bekende plekken zijn opgenomen. In het restaurant genieten nog diverse personen van een lekkere maaltijd. Wij krijgen ook een mok met heerlijke, warme paddenstoelensoep met twee stukken brood. Het IVN biedt de deelnemers ook nog een extra consumptie aan. De variatie in deze vollemantocht sprak de mensen erg aan. Tevreden gingen zij huiswaarts en Hermien en Leo ook.

Foto Hermien Hendrixx

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl

Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

"Met 35 jaar ervaring in fotografie kunnen wij uiteraard een schat aan informatie en adviezen verstrekken, waardoor goede resultaten meteen haalbaar zijn."

Al jaren zijn wij het adres voor *Swarovski* verrekijkers, spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eindeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste *Swarovski* produkt.

Een produkt dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "Swarovision" bijvoorbeeld wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een produkt waarop met een gerust hart 10 jaar garantie wordt gegeven.

SWAROVSKI OPTIK DIGISCOPING

Dankzij de DCB II, TLS-APO en iPhone adapter gaat de fascinerende wereld van SUPER-TELE-FOTOGRAFIE voor u open.

Met gemak haalt u het moeizaam te benaderen dier 40...50...60 maal dichterbij. Vogels en wild fotograferen was nog nooit zo gemakkelijk!

SWAROVSKI
OPTIK

Het assortiment van *Swarovski* omvat meer dan 30 kijkers en telescopen.

De Meinweg binnenkort nationaal park af?

Door Frank Heinen

Met een grootte van ruim 1700 hectare behoort De Meinweg tot de kleinere nationale parken van Nederland (ons land telt er momenteel twintig). Maar dat doet weinig af aan de uniciteit van het gebied. Zo is het terrassenlandschap, dat ontstaan is door de schurende werking van het water en de activiteit van de breuklijnen die door het gebied lopen, zeer zeldzaam in Nederland.

De grote variatie aan landschappen en biotopen (heide, bos, beekdalen, verruigde akkers en graslanden) zorgt ook voor een, zeker voor Nederlandse begrippen, grote rijkdom aan flora en fauna. Zo is het gebied van (inter)nationaal belang voor herpetofauna (amfibieën en reptielen), terwijl ook planten, insecten en vogels goed vertegenwoordigd zijn in deze Midden-Limburgse natuurparel. De Meinweg is tevens het enige Limburgse leefgebied van de adder en het belangrijkste provinciale kerngebied van het wild zwijn.

‘Nationale parken moeten groter en mooier’

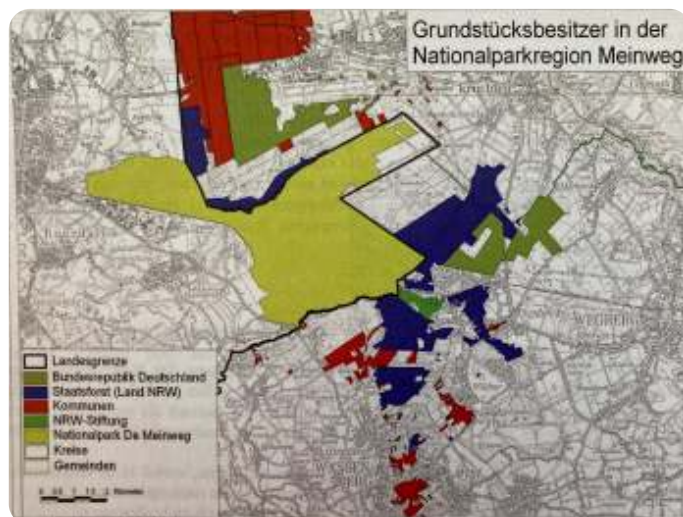
De politieke beweging richting schaalvergroting van natuurgebieden dreigt het Meinweggebied in de nabije toekomst te beroven van de status nationaal park. Het idee? Nationale parken moeten groter, bekender en zichtbaarder worden voor het brede publiek, zodat er een stelsel van grote, aaneengesloten natuurgebieden ontstaat dat vergelijkbaar is met de indeling die ze in de Verenigde Staten, Canada en Schotland hanteren. De minimale oppervlakte van een nationaal park zou minstens 5000 hectare moeten worden, wat betekent dat De Meinweg een stuk groter moet worden om die prestigieuze titel te behouden.

De oplossing?

Het Swalmdal, Meerlebroek en een aantal natuurgebieden aan de Duitse kant van de grens bij het nationaal park voegen zou een oplossing kunnen zijn. Maar zelfs dan wordt het leggen van de puzzel best complex. Tussen deze gebieden liggen namelijk ook overal agrarisch beheerde

perceeltjes die bij het vormen van een ‘Meinweg-supersized’ een natuurbestemming moeten krijgen. Omdat nationale parken in de regel meer (financiële) ondersteuning krijgen voor het onderzoeken en behouden van belangrijke natuurwaarden, is het belangrijk om de mogelijkheden goed te verkennen. De Meinweg is in ecologisch opzicht namelijk te waardevol én kwetsbaar (verdroging, recreatiedruk) om beleidsmatig gedegradeerd te worden tot een natuurgebied van de tweede of derde categorie.

Je kunt je afvragen of het een goed idee is primair naar omvang en oppervlakte te kijken bij het uitdelen van het predicaat ‘nationaal park’. Zijn de biodiversiteit, landschappelijke waarde (de zeldzaamheid van de aanwezige biotopen) en aanwezigheid van nationaal en internationaal beschermde of bedreigde soorten geen betere maatstaven dan de grootte van een gebied? Wat mij betreft wel. Dat de heren en dames politici in hun plannen veelvuldig reppen over een ‘groter aantal activiteiten dat kansen biedt voor ondernemers’ en het aanleggen van meer recrevoorzieningen en parkeerplaatsen, verraadt dat de plannen niet louter voortkomen uit altruïstische bezorgdheid om het behouden van intrinsiek waardevolle natuurwaarden. De goede verstaander ontwaart tevens het antropocentrische perspectief dat zelden ver weg is in discussies over natuurbeleid in ons land.

Jaarverslag werkgroepen IVN Roermond e.o.

Verslag bestuur

Volgens afspraak heeft de voorzitter de lopende zaken afgehandeld en heeft gezocht naar nieuwe bestuursleden. Hij is daarbij ondersteund door Fanny Gaastra, Ruud Snijders en Peter Schouten.

In augustus is Ron De Cock als interim-secretaris tot het bestuur toegetreden.

In november hebben Lily Welters en René Horsten aangegeven tot het bestuur te willen toetreden.

Verslag Vlinderwerkgroep

De vlinderwerkgroep kent 14 leden.

De belangrijkste activiteit van de werkgroep is het inventariseren van dagvlinders, waarbij ook bijzondere andere waarnemingen worden meegenomen, waaronder dagactieve nachtvlinders en hommels. De resultaten worden aan de Vlinderstichting doorgegeven.

Verslag Plantenwerkgroep

In 2022 zijn de volgende activiteiten georganiseerd: binnenles Determinatie loofhout/gallen, binnenles Mossen determineren theorie, buitenles Mossen praktijk, buitenles Voorjaarsflora, buitenles Zomerbloeiërs/waterplanten, buitenles. Zomerbloeiërs, buitenles Composieten/waterplanten, buitenles Zomerbloeiërs, buitenles Zomerbloeiërs/waterplanten, buitenles Paddenstoelen, buitenles, Park Hattem.

De verslagen, inclusief de schrijflijsten, staan op de website.

Verslag Werkgroep Macrofauna

Onderzoek Grote Bedelaar

In 2021 heeft de Macro Fauna Werkgroep Midden-Limburg met medewerking van Nelleke Hooijer (erfgename van Prof. Eugène Dubois) en eega een vergelijkend onderzoek gestart. De Werkgroep heeft op drie punten gekeken naar het ven. Er is gekeken naar

- (1) de flora, direct en indirect en rond in het water.
- (2) het fyto- en zoöplankton en (3) de macrofauna-invertebraten, waarbij op dezelfde punten bemonsterd is als het onderzoek in 2017.

De Macro Fauna Werkgroep heeft voor IVN de landelijke Sloopjesdag op zondag 12 juni verzorgd bij de poel achter het Bezoekerscentrum Leudal. Tevens was er in de Pano-ramazaal de gelegenheid om door klaarstaande microscopen en stereomicroscopen het zelf genomen monster te bekijken en verdere informatie te krijgen over het rijke waterleven in de poel.

Zondag 25 september buitenactiviteit bij Open Dag Bezoekerscentrum Leudal.

5 oktober: workshop op aanvraag van Waterschap Limburg door van Barend van Maanen. Op deze dag kwamen 80 leerlingen van onder-, midden- en bovenbouw van een basisschool te Vijlen.

Op zondag 9 oktober hebben wij namens IVN Roermond eo in het wijkgebouw Tegelariveld te Maasniel een workshop verzorgd van 10.00u tot 14.00u.

Verslag Werkgroep Amfibieën en Reptielen

Paddentrek 2022

Normaliter komt de paddentrek in de loop van februari op gang, altijd na zonsondergang; wanneer exact is afhankelijk van de temperatuur (minimaal 8 graden) en als er sprake is van hoge luchtvochtigheid (liefst regenachtig weer). Ook kikkers en salamanders trekken richting het 'geboortewater'. Hierbij moeten de beestjes vaak drukke verkeerswegen oversteken; zonder hulp zouden de meeste sneuvelen.

IVN Roermond e.o. coördineert het overzetten van de amfibieën in Nunhem (Hermien Hendrikx) en langs de Prof. Duboisweg in Haalen (Joost Geraets en René Horsten).

Verslag Heidewerkgroep Leudal. Seizoen 2021/2022

We hebben 31 keer op een vrijdagmorgen gewerkt binnen het herfst- winterseizoen 2021/2022. Het seizoen loopt vanaf september tot 15 maart. Met een gemiddeld aantal van 8 mensen hebben wij gewerkt op de nieuwe heide, op een heideveld aan het spoor, rond de bosvennen, op de stuifduinen, de grafheuvels, de Speckerbrugweide en het Speckerven. We werken behalve voor het cultuurlandschap heide ook voor de reptielen, de vlinders en bijzondere soorten planten.

Verslag Het Schrijvertje

Zoals het de redactie in het voorwoord van Het Schrijvertje al vaker heeft benoemd, maken de vier redactieleden het kwartaalblad met veel plezier. We komen over het algemeen met het complete team één keer per uitgave bij elkaar om de lijn uit te zetten. Ieder krijgt of neemt dan z'n/haar taak en gaat aan het werk. Dit is over het algemeen het gericht vinden van kopij, het schrijven ervan en/of het corrigeren van reeds ingezonden artikelen. Bij dit alles streven we ernaar om het blad te vullen met diversiteit.

Verslag Werkgroep Jeugdactiviteiten

In 2021 is al besloten de Jeugdcommissie een nieuwe impuls te geven. De naamsverandering van de werkgroep in Werkgroep Jeugdactiviteiten was nodig omdat dit beter weergeeft waar de werkgroep voor staat.

De werkgroep Jeugdactiviteiten bestaat uit:

Eef Schoffelen, Joke van Rooijen, Hans Leushuis, Nico Versteden en Paul Monod de Froideville

Verslag Fotowerkgroep

Na corona in 2022 weer volop gestart met de fotosessies, afwisselend op zaterdag of zondag, in principe om de zes weken. Voor elke sessie ontvangen de leden van de fotowerkgroep per mail een uitnodiging, waarin thema, onderwerp en achtergrondinformatie staan vermeld. Wat van de coronatijd is overgebleven zijn de zoomsessies die ongeveer twee weken na het veldwerk plaats vinden. Op de zoomsessies worden van elke deelnemer twee foto's besproken, met als doel de kwaliteit te verbeteren en tips, tops en suggesties te ontvangen van de andere leden. De laatste bijeenkomst in 2022 was een contactavond in de

DE BUSJOP

eten en genieten

Reserveer via info@debusjop.nl of 0475-491139

Vraag naar de voorwaarden

HIGH FIVE

Naast het welbekende High Tea concept bieden wij nog vier extra varianten aan: High Beer, High Wine, High Kids en High Bob. Voor ieder wat wils en daarom kan deze High Five per gezelschap gecombineerd genuttigd worden.

Een avond als een echte VIP behandeld worden? Dat kan!

Laat u gratis ophalen en thuisbrengen door onze LimoBob Service.

**Een fijn vast gegeven:
ledere zondag**

(zonnig draaiend... ongeacht het weer!)

**live muziek
vanaf 14.00 uur!**

Verwenbon

Met deze Verwenbon zit u altijd goed.
Het cadeau kan worden gebruikt voor een lunch, diner, koffie en een drankje bij ons restaurant.

janWelters

autoservice

APK Keuringsstation
Moderne diagnose apparatuur
Grote- en kleine beurt
Onderhoudsbeurt alle merken
auto's en lichte bedrijfswagens

Schadereparatie en expertises
Ruit reparatie en vervanging
Bandenservice, alle merken
Opslag banden
Aircospecialist reinigen en diagnose

Edisonweg 5a - 4101 XJ Echt - Tel: 0475 48 13 65
www.autoservicejanwelters.nl
www.facebook.com/autoservicejanwelters

**Together
for a better life**

wepa.eu/nl

WEPA Nederland B.V.
Boutestraat 125
NL 8071 JR Swalmen

wepa

De nieuwe Volvo C40 Recharge

100% elektrisch. 0% leder.

Maak kennis met de vernieuwde Volvo C40 Recharge. Met ongekend strakke looks, de meest geavanceerde technologie en een volledig elektrische aandrijving, ontworpen om u en de wereld waar u wilt leven te beschermen. Ervaar het comfort van een ledervrij interieur vol slimme voorzieningen, waaronder Google-services.

Ervaar de kracht en souplesse van 100% elektrisch rijden met een maximaal bereik van 438 km. Puur rijden, zonder uitstoot.

VOLVO C40 RECHARGE VANAF €47.499

LEASE ZAKELIJK VANAF €549 P.M. | AUTO-ABONNEMENT VANAF €709 P.M.
ERVAAR HEM NU BIJ VOLVO RUTTEN OF BIJ OP AUTOBEDRIJFRUTTEN.NL

VOLVO

VOLVO | Rutten

Volvo Rutten Venlo
Wittevlietweg 28
0475-391850

Volvo Rutten Breda
Fuhrenhofweg 22
0475-940789

Volvo Rutten Borne
Lindendreef 2
0475-942022

zouden worden gemaakt voor 2023. De planning hebben we niet kunnen bespreken, zodat we in het begin van 2023 nogmaals een plenaire vergadering plannen. De fotowerkgroep bestaat uit 16 personen. Gemiddeld nemen 8-10 personen deel aan de fotosessies.

NoLimits

In 2022 zijn alle acht excursies voor de Speurneuzen doorgegaan. Wel merken we dat de opkomst iets wisselvalliger is. Alle Speurneuzen zijn lid van IVN Roermond e.o.. Voor deze groep zijn het afgelopen jaar acht gidsen actief geweest. Vrijwel alle excursies zijn begeleid door twee of drie personen.

Voor mij, Sjoerd van der Schuit, is dit helaas het laatste jaar dat ik de Speurneuzen coördineer. Ik heb dit zeven jaar met veel plezier gedaan en blijf beschikbaar als gids.

De voorjaars- en najaarswandeling voor blinden en slechtzienden zijn gewoon doorgegaan en werden goed bezocht. De diverse blindenstichtingen en -instituten hebben ons inmiddels ook weten te vinden en er wordt breed reclame gemaakt voor deze excursies. We zijn dan ook blij dat er altijd een paar IVN'ers bereid zijn om als begeleider op te treden. Speciale dank aan Marian en Willem die steeds van de partij zijn. Deze wandelingen blijf ik verzorgen.

Hiernaast een foto van een hoefafdruk van een ree in het zand, foto Frans Hendriks

Zoogdierenwerkgroep

De Zoogdierenwerkgroep heeft recent een leerzame en gezellige sporenexcursie georganiseerd als vervolg op de laatste bijeenkomst in 2022. In die bijeenkomst hebben we diverse zoogdieren besproken zoals de Eikelmuis waarvan het 'Het jaar van...' was. Verder zijn er wildcamerabeelden gedeeld.

Afgesproken is om een volgende bijeenkomst aandacht te besteden aan het waarnemen van vleermuizen met geluidsopnameapparatuur (een Batlogger).

Onze Zoogdierenwerkgroep komt twee tot drie keer per jaar bij elkaar. Ook bijvoorbeeld waterspitsmuizen hebben de aandacht van leden van onze groep. Denk verder aan dasen, faunavoorzieningen en meer...

Tiny Forest in Boukoul

Woensdag 1 maart was het zover; het Tiny Forest in Boukoul beplant. Na enkele maanden gehannes over bezwaren was het die morgen een enthousiaste bedoeling. Onder grote belangstelling en met medewerking van veel ouders, kinderen en leerkrachten van de St. Theresiaschool, medewerkers van het IVN én de wethouder Felix van Ballegooij, werden vele tientallen boompjes en struiken geplant. Een aanwinst voor het dorp en een erg leuke plek in de buitenlucht voor onderwijs over mens en natuur.

Even voorstellen Lily Welters en Rianne Keijzer

Ik ben Lily Welters, samenwonend met Jos in Maasbracht. Sinds een aantal jaren ben ik niet meer werkzaam en vind ik tijd om vrijwilligerswerk te doen.

Bij IVN Roermond e.o. ben ik bestuurslid en penningmeester geweest van 2013 tot 2020. In het Bezoekerscentrum Leudal versterk ik het balieteam. Tijdens de wintermaanden ben ik hier ook actief betrokken bij het Natuurcafé, dat Groen Hart Leudal samen met IVN Roermond e.o. organiseert.

In mijn (onze) vrije tijd wandelen we veel. De langeafstandspaden in Nederland zijn favoriet. Zo doorkruisen we heel veel mooie natuurgebieden.

En nu.....weer terug bij IVN Roermond e.o. als penningmeester. Na een gesprek met René Horsten heb ik ja gezegd op het verzoek om deze taak weer op mij te nemen. Een probleem voor mij hierbij was dat ik bestuurslid moest worden om de functie van penningmeester te kunnen aanvaarden. Afgesproken is nu dat ik alleen aan bestuursvergaderingen deelneem als het gaat over financiële zaken en zaken die voor een penningmeester van belang zijn. In maart ga ik met veel enthousiasme aan de slag en zal ik de functie van penningmeester voor IVN Roermond e.o. weer naar behoren uitvoeren!

Mijn naam is Rianne Keijzer-Elst. Ik woon sinds 2006 in de gemeente Roermond, tot 2016 in Maasniel en nu in Asselt, aan het natuurgebied de Vuilbemden. Mijn man Peter en ik hebben veel interesse voor alle aspecten van de natuur: dieren, vegetatie, landschap, kortom de hele samenhang waarin wij mensen te gast zijn.

We zijn beiden lid geworden van IVN Roermond e.o. en hebben eerst de natuurs cursus gevolgd. Daarna heb ik de cursus landschapsgids gevolgd en Peter heeft de natuurgidsencursus afgerond. Een aantal jaren geleden ben ik toegetreden tot het bestuur van IVN Roermond e.o.. Na enige tijd heb ik het secretariaat van Rikie Verhagen overgenomen en na enkele jaren waren er redenen om te stoppen met de bestuursfunctie.

De pr en communicatie voor het IVN heb ik nog lange tijd gedaan, tot het nieuwe bestuur in 2018 die taak overnam. Samen met Lily Welters en de jubileumcommissie heb ik het 50-jarig bestaan in 2019 van het IVN Roermond e.o. mogen organiseren.

Door mijn fysieke beperking, en met name ook door de coronaperiode, hebben de leden mij de laatste jaren weinig aangetroffen op de diverse IVN-activiteiten. Als mede-webmaster ben ik nog wel steeds achter de schermen actief geweest.

Na een periode van afwachten of er zich leden zouden melden als bestuurslid voor het IVN Roermond e.o., en na de herhaaldelijke oproepen hiervoor, heb ik de keuze gemaakt om mij weer als kandidaat-bestuurslid aan te melden. Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 8 februari 2023 ben ik met voldoende ondersteuning benoemd als nieuw bestuurslid. Samen met de nieuwe (oude) be-

stuursleden kwam er al snel een eerste bestuursvergadering. Hier hebben we samen met elkaar een hernieuwde kennismaking gehad. We zijn met enthousiasme gestart en proberen ons samen voor het IVN Roermond e.o. zo goed als mogelijk in te zetten!

Verbindingsdag IVN Limburg

Door Peter Schouten

Op 28 januari 2023 vond in Kasteel Montfort de IVN-ledendag 2023 plaats. Onder een andere naam 'Verbindingsdag IVN Limburg' en op een nieuwe plaats, Kasteel Montfort.

Het doel van de dag is elkaar te leren kennen, inspiratie op te doen voor activiteiten en vooral ook te leren van elkaar. Thema: 'Effectieve natuurbescherming en ontwikkeling'.

Aan welke knoppen kunnen we draaien?

Gesteund met kennis en inzichten van elkaar kunnen de deelnemers weer anderen enthousiasmeren en stimuleren om nóg meer te genieten van natuur in hun buurt en daar ook zélf verantwoordelijkheid voor te (gaan) nemen.

's Ochtends vonden lezingen plaats rondom het thema, tijdens de lunch was er een marktplaats waarop de deelnemers in gesprek konden gaan met afdelingen over hun pareltjes. Door het grote aantal aanmeldingen van pareltjes konden zij door dit alternatief toch hun pareltjes presenteren en hoefde de deelnemers niet geheel teleurgesteld te worden.

's Middags werden 9 pareltjes of workshops gepresenteerd waaruit de deelnemers er 3 konden kiezen.

Kasteel Montfort zorgde voor een bijzondere ambiance waar de aanwezigen werden ontvangen door Hertog Reinout II en Hertogin Eleonora. Tijdens de lunch en pauzes was er passende livemuziek aanwezig. Voor, tijdens en na de lunch vereerde ook deputé Geert Gabriëls de Verbindingsdag met zijn bezoek.

PowerPointpresentaties van de dag kunnen door leden worden bekeken op Ons IVN in de mediabibliotheek van de groep IVN District Limburg: <https://ons.ivn.nl/groep--media/ivn-district-limburg>.

David Kleijn, verbonden aan de WUR, gaf een uitgebreide toelichting op het hoofdthema van de dag. Hij besteedde aandacht aan de enorme achteruitgang van soorten, zoals bijna 75% van de insectensoorten. Niet alle soorten gaan even hard achteruit. Met name Rode-Lijstsoorten verdwijnen. Opportunisten profiteren juist van de gewijzigde

situatie. De aantallen van deze soorten nemen vaak flink toe.

Bepaalde soorten zijn overwegend aangepast aan een omgeving met weinig nutriënten zoals stikstof, fosfor, calcium, kalium en zout. Natuur was overwegend voedselarm. Een relatief gering percentage soorten is aangepast aan veel nutriënten. Daarbij komt dat door de toename van stikstof op zandgrond belangrijke mineralen uitspoelen en het bodemleven hard achteruitgaat. Droogte en klimaatverandering versterken de effecten, met als gevolg een grote achteruitgang van de biodiversiteit. De achteruitgang aan soorten vormt een enorme bedreiging voor de mens. David Kleijn vergeleek de biodiversiteit met het belang van de navelstreng voor het menselijk leven. Denk aan bestuivers in de landbouw. Het is dus heel belangrijk om de biodiversiteit in stand te houden.

Helaas lukt het ons ondanks alle inspanningen niet de achteruitgang van de biodiversiteit een halt toe te roepen. We moeten ons echter niet richten op het bewijzen dat bepaalde maatregelen niet werken. We moeten aan de slag. Verbetering zal een weg van de lange adem worden. We moeten ons concentreren op wetenschappelijke inzichten en hiermee aan de slag gaan.

De effecten meten, leren en verbeteren. Dus DOEN, LEREN en BETER DOEN.

Goed communiceren is daarbij van eminent belang.

Biodiversiteit kan alleen groter worden als er meer geld in wordt gestoken, de effectiviteit van het biodiversiteitsbeheer wordt verbeterd en bij beleidsmakers de prioriteit sterk toeneemt. Maar ook het publiek moet het belang van biodiversiteitsbehoud gaan onderkennen.

Voor de overige presentaties verwijs ik naar bovenstaande link.

De dag werd afgesloten met een gezellige borrel. De deelnemers waren zeer enthousiast over de dag, hetgeen niet alleen blijkt uit de zeer vele complimenten die de organisatoren hebben gekregen, maar ook uit de hoge score van een 8,7 voor de dag.

INDIEN ONBESTELBAAR: MORTEL 31, 6088 AH ROGGELO.

Beleef de natuur

Afscheid Ton Notermans

De laatste jaren heeft op deze plek de advertentie van onze trouwe sponsor Ton Notermans gestaan, dé wandelsportzaak van Midden-Limburg. Door de opheffing van hun zaak (vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd) komt hier nu een einde aan. Wij willen Caroline en Ton Notermans hierbij hartelijk bedanken voor hun jarenlange steun aan IVN Roermond e.o. en wensen hun alle goeds voor de toekomst.

Wilt u met een advertentie van uw eigen bedrijf deze lege ruimte opvullen? Neem dan contact op met hetschrijvertje@ivnroermond.nl.

Contactpersonen

IVN Roermond e.o. organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen, neem dan contact op met één van de volgende personen:

Werkgroep Vogels

Huub Loete, 06-14189335 /

Coen Cox, 06-52862791

vogelwerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Planten

Willemiek van Deutekom, 06-20903490 (regio oost)

Hermien Hendrikx, 06-13015190 (regio oost/west)

Natuurclub De Speurneuzen

Sjoerd van der Schuit, 0475-302733

speurneuzen@ivnroermond.nl

Vlinderwerkgroep

René Horsten, 06-22468910

vlinderwerkgroep@ivnroermond.nl

Heidewerkgroep

Hermien Hendrikx, 06-13015190

hermienhendrikx@hotmail.com

Jeugdwerkgroep

jeugdwerkgroep@ivnroermond.nl

Fotowerkgroep

fotowerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Amfibieën en Reptielen

René Horsten, Hermien Hendrikx; zie hierboven

Zoogdierwerkgroep

Joost Geraets,

Marieke van den Ende, 06-46522105

zoogdierwerkgroep@ivnroermond.nl

TON NOTERMANS

OUTDOOR | WANDELSPORT | TRAVEL

Macrofaunawerkgroep

Ron Van Pol, 06-25012712

macrofauna@ivnroermond.nl

Excursieloket

Ruud Snijders, 06-24404802

excursies@ivnroermond.nl

Werkgroep Communicatie

Vacature

communicatie@ivnroermond.nl

Programmacommissie:

Paul Monod de Froideville, 06-15868414

programmacommissie@ivnroermond.nl

Vertrouwenscontactpersoon

vertrouwenspersoon@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje

Frans Hendrikx, 0475-503291

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Fotomaster: fotomaster@ivnroermond.nl